

Asia: VN/27993/2024

Lausuntopyyntö Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelman luonnoksesta vuosille 2026-2033

1 Johdanto

1. Johdanto

-

1.1 Toimeenpanosuunnitelman valmistelu ja lähtökohdat

-

1.2 Toimeenpanosuunnitelman rakenne

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen näkemys on, että toimenpideohjelmassa tulisi olla selkeästi määritelty vastuunjaot: mikä taho on velvollinen järjestämään palveluita paitsi väkivaltaa kokeneille, myös väkivallan tekijöille. Thl:n suositukset (v. 2023) lähisuhdeväkivallan koordinaatiosta ja rakenteista hyvinvointialueella tulisi olla laissa säädettyjä velvoitteita, jolla voitaisiin varmistaa niiden toteutuminen.

1.3 Toimeenpanosuunnitelman toteutuksen koordinointi ja seuranta

-

1.4 Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan esiintyvyys

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen näkemys on, että erityisesti seksuaaliväkivallan tekijöille on vähän tai ei ollenkaan palveluita, joita tulisi kehittää ja lisätä. Heille kohdennettuja palveluita ei ole juurikaan tarjolla ja on kuitenkin tunnistettu, että seksuaaliväkivalta on erityisen haavoittava väkivallan muoto. Seksuaaliväkivallan vähentämiseksi on välttämätöntä kehittää, vahvistaa ja lisätä seksuaaliväkivallan tekijöille tarkoitettuja palveluita.

2 Tavoitteet ja toimenpiteet

2 Tavoitteet ja toimenpiteet

-

2.1 Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ennaltaehkäisy

Etelä-Karjalan hyvinvointialueella nähdään, että lapsiin ja nuoriin sekä heidän asenteisiinsa vaikuttamiseen tärkeässä roolissa ovat varhaiskasvatus ja koulut, jotka työskentelevät lasten, nuorten ja perheiden arjessa päivittäin. Ennaltaehkäisevä työ kouluissa ja varhaiskasvatuksessa on merkittävää. Lisäksi varhaiskasvatuksessa ja kouluissa tulisi tunnistaa ja puuttua jo tapahtuneeseen väkivaltaan. Tunnistaminen ja puuttuminen pitäisi olla entistä velvoittavampaa päivittäin lasten, nuorten ja perheiden kanssa työskenteleville ammattilaisille.

Laatuvaatimukset naisiin kohdistuvaan väkivaltaan vastaamiseksi tulee laatia yhtä lailla sosiaalihuoltoon kuin terveydenhuoltoonkin.

Yksityinen sektori ja media: Ravintolahenkilöstön lisäksi myös taksinkuljettajille tulisi laatia ohjeita seksuaalisen häirinnän ja väkivallan tilanteisiin, kuten on laadittu joillain alueilla ravintolojen henkilökunnalle.

Koulutusta tulisi olla tarjolla sekä ravintolahenkilökunnalle sekä taksinkuljettajille.

Opetushenkilöstöä tulisi velvoittaa osallistumaan lähisuhdeväkivallan vastaisiin koulutuksiin, joita järjestetään paitsi valtakunnallisesti ja verkkokoulutuksena, myös alueellisesti on järjestetty laadukkaita koulutuksia. Haasteena on, että opetushenkilöstön osallistuminen niihin on vähäistä.

Hyvinvointialueilla tulisi varmistaa riittävä resurssi lähisuhdeväkivaltatyön koordinoointiin. Thl:n suositus on 1 htv jokaisella hyvinvointialueella. Tämä tulisi olla velvoittava, sillä kaikilla hyvinvointialueilla resurssointia ei ole suositusten mukaisesti toteutettu. Hyvinvointialueilla tulee myös selkeyttää ja vahvistaa lähisuhdeväkivallan vastaisen työn johtamista ja rakenteita.

2.2 Väkivallan uhrien tuki ja palvelut väkivallan kaikille osapuolille

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen näkemys on, että monillakaan hyvinvointialueilla ei ole palveluita ja osaamista tarjota apua väkivallan tekijöille. Myöskään järjestöjen tarjoamaa tekijätyötä ei tunneta tai osata hyödyntää riittävästi. Hyvinvointialueilla tulisi vahvistaa tekijätyötä. Lähisuhdeväkivalta ei lähisuhteissa pääty, jos tekijä ei saa tukea ja apua väkivaltakierteen katkaisemiseen.

Hyvinvointialueita tulisi velvoittaa järjestämään apua myös väkivallan tekijöille. Hyvinvointialueilla tulisi tunnistaa palvelut, missä tekijöille tarjotaan apua ja tukea. Henkilöstön osaamista tekijätyöhön tulee vahvistaa.

Hyvinvointialueilla ja kunnissa on tärkeä huomioida viestinnän merkitys lähisuhdeväkivallan vastaisessa työssä. Viestinnän ammattilaiset (hyvinvointialueiden ja kuntien viestintäyksiköt) tulee linkittää tiiviisti mukaan työskentelyyn.

2.3 Väkivallan uusiutumisen estäminen ja rikosvastuun toteutuminen

-

2.4 Toimien yhteensovittaminen ja tiedonkeruu

-

Yleisiä huomioita

Yleisiä huomioita

Jotta lähisuhdeväkivallan vastainen työ toteutetaan riittävällä tasolla ja mahdollisimman yhdenmukaisesti kaikilla alueilla, on väkivaltatyön vahvistaminen ja velvoittavuus välttämätön kirjata lakiin ja velvoittaa hyvinvointialueille ja kuntiin.

Loisa Kati

Etelä-Karjalan hyvinvointialue - Lähisuhdeväkivaltatyön koordinaattori